

BARNEOMBUDET

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

Deres ref:	Vår ref:	Saksbeh:	Arkivkode:	Dato:
	11/01247-2	Tone Viljugrein	008;O;PLAN	03.10..2011

Høring - Samhandlingsreformen - forslag til forskriftsendringer og nye forskrifter som følge av Prop. 91 L (2010-2011) Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester

Viser til brev av 04.07. 2011 og den vedlagte høringen på lovforslag til nye forskriftsendringer og nye forskrifter som følge av Prop. 91 L (2010-2011) Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.

Barneombudet skal i henhold til lov og instruks arbeide for at barns behov, rettigheter og interesser blir tatt tilbørlig hensyn til på alle samfunnsområder. Ombudet skal særlig følge med i at lovgivning til vern om barns interesser blir fulgt, og at norsk rett samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs konvensjon om barnets rettigheter. Ombudet skal av eget tiltak, eller som høringsinstans, ivareta barn sine interesser i samband med planlegging og utredning på alle felter, foreslå tiltak som kan styrke barns rettsikkerhet, med mer. Ombudets mandat er begrenset til barn under 18 år.

Profesjonsnøytralitet og ingen kompetansekrav

Barneombudet gav i et brev datert 18.01. 2011 en høringsuttalelse på forslaget til ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Her gav vi uttrykk for vår skepsis til forslaget om profesjonsnøytralitet, og at kommunene skal gis en større frihet til å organisere og tilpasse tjenestene ut fra lokale forhold og behov. Forslaget til forskriftsendringer og nye forskrifter, viderefølger denne profesjonsnøytraliteten ved ikke å foreslå forskrifter om kompetansekrav.

Barneombudet understreker at vi er skeptiske til at forskriftene heller ikke foreslår kompetansekrav, slik vi også er skeptiske til at den nye loven om kommunale helse- og omsorgstjenester ikke stiller spesifikke innholds- eller kompetansekrav til tjenestene. Hvis kommunenes skal gis en så stor frihet til å bestemme tjenestenes innhold og organisering, mener Ombudet at dette kan medføre en ytterligere uforutsigbarhet og ulikhet i tjenestetilbudet til barn og deres familier.

Barneombudet viser til høringssvar av 18.01. 2011 for en videre utdyping av dette.

Kap. 7.2.3 Boliger med heldøgns helse- og omsorgstjenester for barn og unge under 18 år som bor utenfor foreldrehjemmet som følge av behov for tjenester, herunder avlastningsboliger og kap. 7.3 om hva som skal regnes som institusjon under den kommunale helse- og omsorgstjenesten etter pasientskadeloven

Nordlandsforsknings kartlegging av barneboliger som omsorgstiltak ”*Barnebolig – beste eller nest beste alternativ?*” fra 2007 og Statens helsetilsyns rapport 2/2010 ”*Det vil helst gå bra...*” om tilsyn med barne- og avlastningsboliger, påpeker at barna som oppholder seg i barneboliger ofte har et betydelig behov for helsehjelp. Barneombudet mener derfor at det er riktig å foreta noen språklige benevnelser av tilbudet slik at blant annet helsetjenester nevnes i tillegg til omsorgstjenester i omtalen av disse tjenestene.

Med tanke på at så stor andel av tjenestene som ytes i disse boligene er helsehjelp, vil det være rimelig at barneboliger faller inn under virkeområdene til pasientskadeloven, jf høringsnotatets punkt 7.3.

Kap. 9 Rett til helse- og omsorgstjenester til personer som oppholder seg ulovlig eller kortvarig i landet

Som en kommentar til dette kapittelet vil Barneombudet vise til vår høringsuttalelse av 16.02. 2011 om endring av prioriteringsforskriften med formål å klargjøre hvilken rett personer uten lovlig opphold i Norge har til helsehjelp: <http://tinyurl.com/5tdh4s7>
Til tross for at vi i høringsuttalelsen gav uttrykk for at vi var positive til en klargjøring av dagens regelverk, hadde vi følgende bemerkninger til forslaget:

- *Barns rett til helsehjelp etter barnekonvensjonen.* I henhold til FNs Barnekonvensjons artikkel 24 er Norge forpliktet til å gi barn som er innenfor norsk jurisdiksjon ”den høyest oppnåelige helsestandard og til behandlingstilbud for sykdom og rehabilitering.” Departementets forslag legger etter det Barneombudet forstår opp til å diskriminere barn uten lovlig opphold i Norge.
- *Rettigheter uten økonomisk dekning:* Barneombudet er sterkt kritisk til at forslaget ikke har noen løsning på de åpenbare økonomiske konsekvensene det å yte helsehjelp til mennesker uten lovlig opphold i Norge har for tjenesteyter, og de konsekvensene dette kan ha for barn med behov for helsetjenester.
- *Retten til god omsorg:* Mange voksne som lever i Norge uten lovlig opphold, har barn. Foreldres fysiske og psykiske helse påvirker dem som omsorgspersoner, og har dermed også konsekvenser for barna deres.

Kap. 10 Individuell plan, koordinator og koordinerende enhet

Barneombudet har flere ganger spilt inn til myndighetene, både i vår høringsuttalelse til NOU 2009: 22 *Det du gjør, gjør fullt og helt*¹ og i forslaget til den nye loven om kommunale helse- og omsorgstjenester², at oppnevningen av en personlig koordinator bør komme i forkant av utarbeidelsen av en individuell plan. Koordinatoren bør ha ansvar for å utarbeide den

---

¹Se Barneombudets høringsuttalelse på NOU 2009: 22 *Det du gjør, gjør fullt og helt*:

<http://tinyurl.com/6gt9bww>

² Se Barneombudets høringsuttalelse på forslaget til ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester:

<http://tinyurl.com/5wuybbd>

individuelle planen. Vi tror at når barnet først har en koordinator, vil dette i større grad sikre at det utarbeides en individuell plan som videre koordineres og følges opp av denne koordinatoren.

Barneombudet er derfor glade for at det nå forskriftsfestes at alle med behov for langvarige og koordinerte tjenester, både i kommunen og spesialisthelsetjenesten, har rett til en koordinator uavhengig av om de ønsker en individuell plan eller ikke. I følge den nye forskriften, skal koordinatoren sørge for nødvendig oppfølging av den enkelte pasient eller bruker, og sikre at vedkommende får tilbud om individuell plan. Koordinatoren skal sikre samordning av tjenestetilbudet og fremdrift i arbeidet med individuell plan.

Barneombudet er positive til at forskriften om individuell plan også skal inkludere koordinator i tittelen og bli hetende ” *Forskrift om individuell plan og koordinator etter helse- og omsorgslovgivningen*”. Dette synliggjør at det å ha en koordinator til å koordinere og samordne tjenestene er like viktig som det å ha en individuell plan.

Barneombudet har ikke tatt stilling til nye forskrifter og forskriftsendringer i høringsnotatet.

Vennlig hilsen

Knut Haanes
nestleder

Tone Viljugrein
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent, og har derfor ingen underskrift.
KH - 03.10.2011